

Grobund '*Bag om krisen*'

4. Roskilde-foredrag 27. maj 13

Rolf Czeskleba-Dupont
energi- og samfundsforsker, Ph.D.,

RUC:

***Bæredygtighed,
Miljø og klima***

- om grøn vækst, fødevarekrisen;
global ulighed og økologisk strategi

disposition

1. Bæredygtighed – historien bag
2. Miljø og klima – den økologiske krises
tilspidsning
3. Grøn vækst – hvad er meningen?
4. Fødevarekrisen, befolkning og fattigdom
5. Resultat: Global ulighed og kaos i verdens-
systemet
6. Strategi i et øko-socialistisk perspektiv

n = note

1. Bæredygtighed – historien bag

4 faser:

- a) FN-projekt i 70'erne/80'erne
- b) Verdens-systemisk polarisering i 90'erne
- c) Bæredygtigheds-strategier i 00'erne
- d) Salgsargument efter den store krise

1a) FN-forprojekt i 70'erne

Inden begrebet *bæredygtighed* kom på spil:

August 1979: FN symposium i Stockholm om

Relationerne mellem

Ressourcer, Miljø, Befolkning og Udvikling.

Ekspertviden skulle indhentes.

'*carrying capacity*' ses som ikke-statisk, men dynamisk, noget der kan udvides og udvikles socio-økonomisk.

- blivende resultat fra 70'erne

Nøgleordene *MILJØ OG UDVIKLING* går videre,
alt imens
BEFOLKNING OG RESSOURCER
forbliver i mørket.

Dermed holdes især spørgsmålet ude om
FOLKENES SELVBESTEMMELSESRET
f.eks. hvad angår
naturressourcer på et lands territorium.

Endnu 1a: FN-projektet i 80'erne

I medfør af FN-generalforsamlings-resolution fra
1983 nedsættes en

Verdenskommision for Miljø og Udvikling

med den norske statsminister

Gro Harlem Brundtland som formand.

Kommissionen afholdt tre års
høringer rundt omkring i Verden.

Barslede i 1987 med rapporten:

VORES FÆLLES FREMTID.

Endnu 1a: Verdenskommission for miljø + udvikling

Efter inputs fra den 3. Verden
og under hensyn til store miljøkatastrofer
som Tjernobyl (a-kraft) og Bophal (kemiindustri)
kobles de to store diskurser:

a) udviklingsdiskursen

b) miljødiskursen.

N.B. Begrebet 'bæredygtig udvikling'
søsættes i en politisk 3-Verdens-struktur. Titlen

'Our Common Future' indvarsler
en mere homogen struktur der kræver
konvergens i udviklingen.

- blivende resultat fra 80'erne: FNs klimapanel

”IPCC

Intergovernmental Panel on Climate Change

- bedre kendt som ... 'FN's klimapanel' - ...oprettet i 1988 som opfølgning på Brundtland-rapporten Vores fælles fremtid.

Panelet fik til opgave...at sammenstille og vurdere den videnskabelige litteratur om klimaændringer, deres virkninger, samfundsøkonomiske aspekter samt muligheder for en tilpasning til eller afdæmpning af klimaændringer.

Siden da er det blevet til fire...vurderingsrapporter; den første i 1990, den anden i 1995, den tredje i 2001 og senest den fjerde i 2007.” Den femte er på trapperne... n

1b) Verdens-systemisk polarisering i 90'erne (1)

USA-delegationen på diplomatmødet i *Bergen 1990* forsøgte at få **BÆREDYGTIG VÆKST** i diskursen, men uden held!

(Selvom Wall Street og Washington havde fået vækst-% i i-lande i selve 87-rapporten)

Topmødet i **Rio 1992** fører til strid i USA's delegation for åben skærm:

præsident Bush bliver modsagt af Al Gore.

Økosocialisten Alain Lipietz vurderer: USA led et diplomatisk nederlag svarende til Vietnamkrigens.

1b) Verdens-systemisk polarisering i 90'erne (2)

Hvad skete der på RIO-topmødet?

EU turde gå udenom USA

og alliere sig med lande fra den tidligere 3. Verden. Således at der kunne vedtages væsentlige handlingsrammeprogrammer som

KLIMAKONVENTIONEN (UNFCCC)
BIODIVERSITETS-KONVENTIONEN.

USA havde nedprioriteret energi- og miljøpolitikken under Reagan og Bush, sen. til fordel for *geopolitikken* (fjerne Det Ondes Rige).

1b) Verdens-systemisk polarisering i 90'erne (3)

Efter afslutningen af den kolde krig havde Verden håbet på, at en FREDS-DIVIDENDE ville give råd til investeringer for at realisere en bæredygtig fælles fremtid, f.eks. økosocialisten Barry Commoner forår 1990: ”Making peace with the planet”...

...indtil Saddam Hussein var lokket i fælden i Q8! Sidenhen prøvede den gamle blok ved magten i USA at genvinde sin geopolitisk centrale rolle gennem militære aggressioner til sikring af billig olie: GEOPOLITIK annullerer fredsdividenden! n

- blivende resultat af 90'ernes politiske polarisering (1)

Magtpolitik:

Ikke mindst gennem sit militære CENTRAL COMMAND over Østafrika, Mellemøsten og det Kaspiske område (oprettet under Reagan) bider USA sig fast i Mellemøsten.

Slut med denne regions selvbestemmelsesret?
Var 'folkenes selvbestemmelsesret' kun et løsen under den kolde krigs bejlen om områderne i den 3. Verden?

Magtpolitik: USCENTCOMM – et imperialistisk ansvarsområde

- blivende resultat af 90'ernes politiske polarisering (2)

KLIMAPOLITIKKEN undermineres:

USA's regering bringer repræsentanter for de kulsorte kapitalfraktioner ind i redigeringen af *Kyoto-aftalerne*.

Imod f.eks. tyske rådgiveres protest vedtages at *usikker biologisk CO₂-optag i planter* kan give aflad mod entydige CO₂-emissioner fra skorstene og udstødningsrør.

Myten om *billig CO₂-neutralitet* fra træfyring fødes gennem brutale forenklinger. n

1c) Bæredygtigheds-strategier i 00'erne

Som svar på USA's fornyede geopolitiske dominans reaaliserer EU løftet fra Rio 1992:

STRATEGIER FOR b.u. siden 2001

- både på EU-plan og i medlemslandene.

Nu skal der fejes op i eget hus.

Men *samtidigt* og med større vægt konkurrerer EU med USA om at blive

Verdens mest KONKURRENCEDYGTIGE

ØKONOMI (Lissabon-strategien).

Ressource-imperialismen lurker om hjørnet.

- blivende resultater af den strategiske vending

- 1) EU's medlemslande er forpligtet til at ajourføre deres strategi for bæredygtig udvikling
- 2) Efter krisens gennemslag er drømmen om EU som Verdens mest konkurrencedygtige økonomi slut
- 3) Banen er dermed kridtet op til at formulere sammenhængende strategier for økologisk-økonomisk, social, politisk og institutionel bæredygtighed.

1d) Den store krises udfordring

Husk: oliepriserne røg i vejret

INDEN FINANSHUSENE KRAKKEDE.

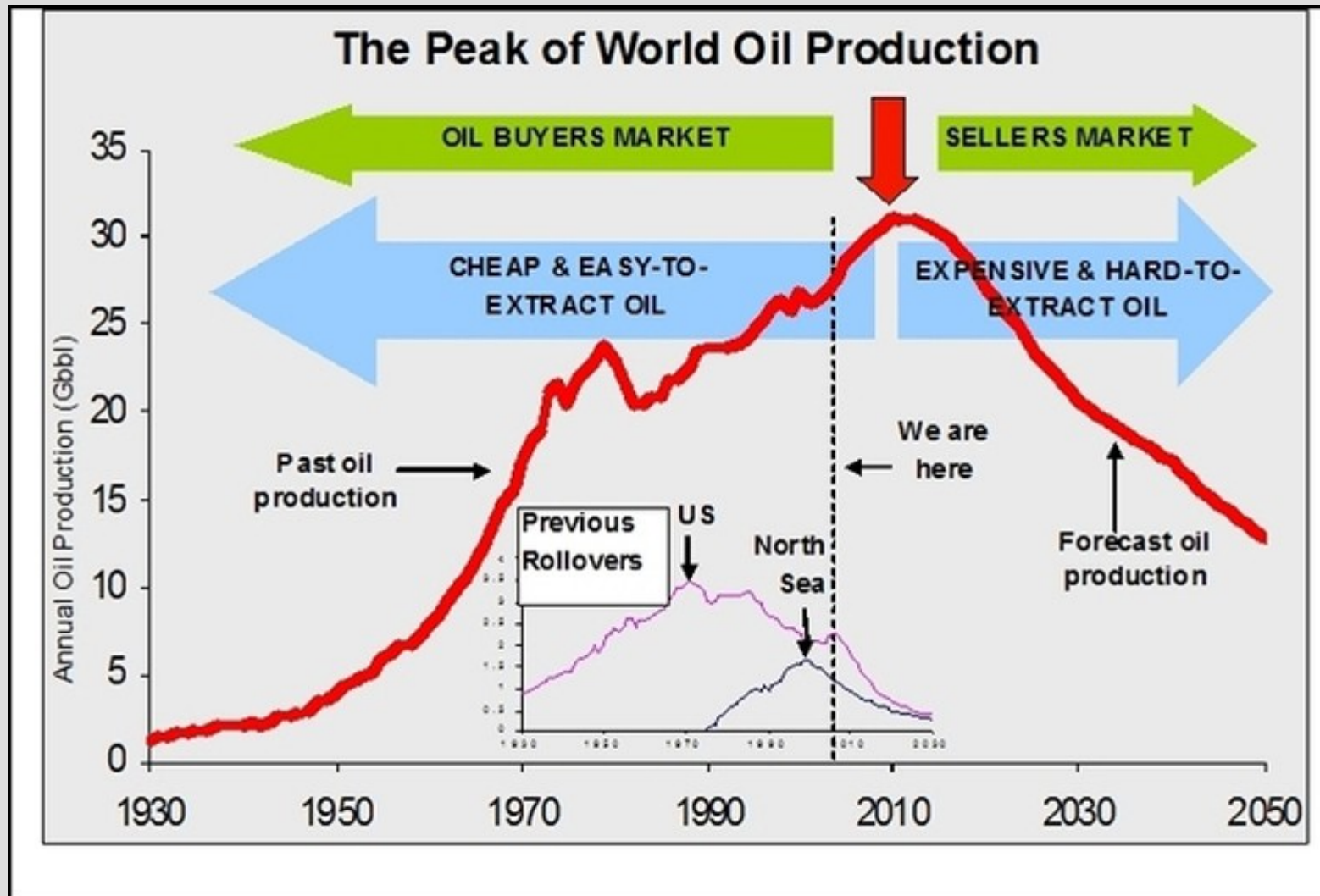
Verdens produktion af konventionel olie kan ikke følge med den stigende efterspørgsel:

ikke kun regionale peak-oil fenomener, men

GLOBAL PEAK-OIL.

=> det er i tiltagende grad slut med den billige olie!

Et skøn fra 2003 - det gik nok hurtigere med konventionel olie

1d) Bæredygtighed reduceret til et salgsargument

Efter krisens gennemslag:

Politikkens strategiske ambitionere er opgivet.

'BÆREDYGTIGHED'

er et plusord i varesalg:

markedsdeltagerne kappes om at genoplive det til fuldt blus (med kreditkortene?).

MEN: Hvem forbedrer indholdet i bæredygtighedsstrategierne?

Krisesvarene på det parlamentariske plan har gjort sig 'frie' fra økologisk bevidsthed i det hele taget (f.eks. med Vækstplan DK).

2. Miljø og klima – den økologiske krises tilspidsning

burning a tree is the carbon equivalent of driving a gas-guzzling SUV 15,000 miles a year.

Amerikansk motorspecialist så tilspidsningen

Motorskribent Larry Carley 2007 (blog):

CO2 is latest environmental challenge.

Bilproducenterne har forbedret motorerne på mange måder for at klare miljøproblemer.

CO2 stiller nye, skrappe krav.

Men i en sammenligning af benzinkørsel med træfyring konkluderer han beroligende:

”Afbrænding af eet (30-50 år gammelt) træ udleder lige så megen CO2 som det at køre 24000 km (halvvejs Jorden rundt, rcd) i en benzin-ødslende SUV.”

Amerikansk bilindustri har erfaret tilspidsningen

SUV = Sports Utility Vehicle

Dereguleret niche for USA's tre store bilkoncerner.

Ud af en pris på 50 000 \$ pr. styk
gav de i slut-90'erne *30 000 \$ i profit...*

MEN: Stigende benzinpriser, miljøbevægelsernes indsigelser og ændrede præferencer i Hollywood (for hybridbiler) satte en stopper for det:

"I 2006 gik Ford og GM ned med dem"

(Jonathan Neale 2008:

Stop global warming – change the world, s.148).

Jonathan Neale 2008: Stop global warming – change the world

Historien om SUVs fylder otte sider i Neales bog og afsluttes således: den

”står som en *advarsel for enhver der tror at de gamle bil- og olieindustrier vil tilpasse sig en ny økonomi med alternativ energi.*

De ser tilpasningen til klimaforandringer som de store selskabers død. De skal nok lave al slags *grøn støj* som de tvinges til, men heller ikke mere.” (s.149) Et af bogens afsnit hedder:

”Hvorfor de rige og magtfulde ikke vil handle”!

Tænk globalt – handl' lokalt: ja, men hvordan?

Miljøbevægelserne har længe vidst og sagt det.

Men med den globale opvarmning bliver det vanskeligere:

Lokale adfærdscændringer giver ikke kortfristede og synlige resultater – de er ikke nok.

Strategiske knæpunkter må findes:

f.eks. stop for afskovning.

Thi i 2.halvdel af 1900-tallet drev den den globale opvarmning op .

De dyb-grønnes dybe fejltagelse

Cirka 1/6 af de globale CO2-emissioner skyldes træafbrænding.

Alligevel lykkedes det p.g.a. Kyoto-processens afsporing at bilde folk ind, at *træfyring er CO2-neutral. Selvom det øger emissionerne endda over for kullene!*

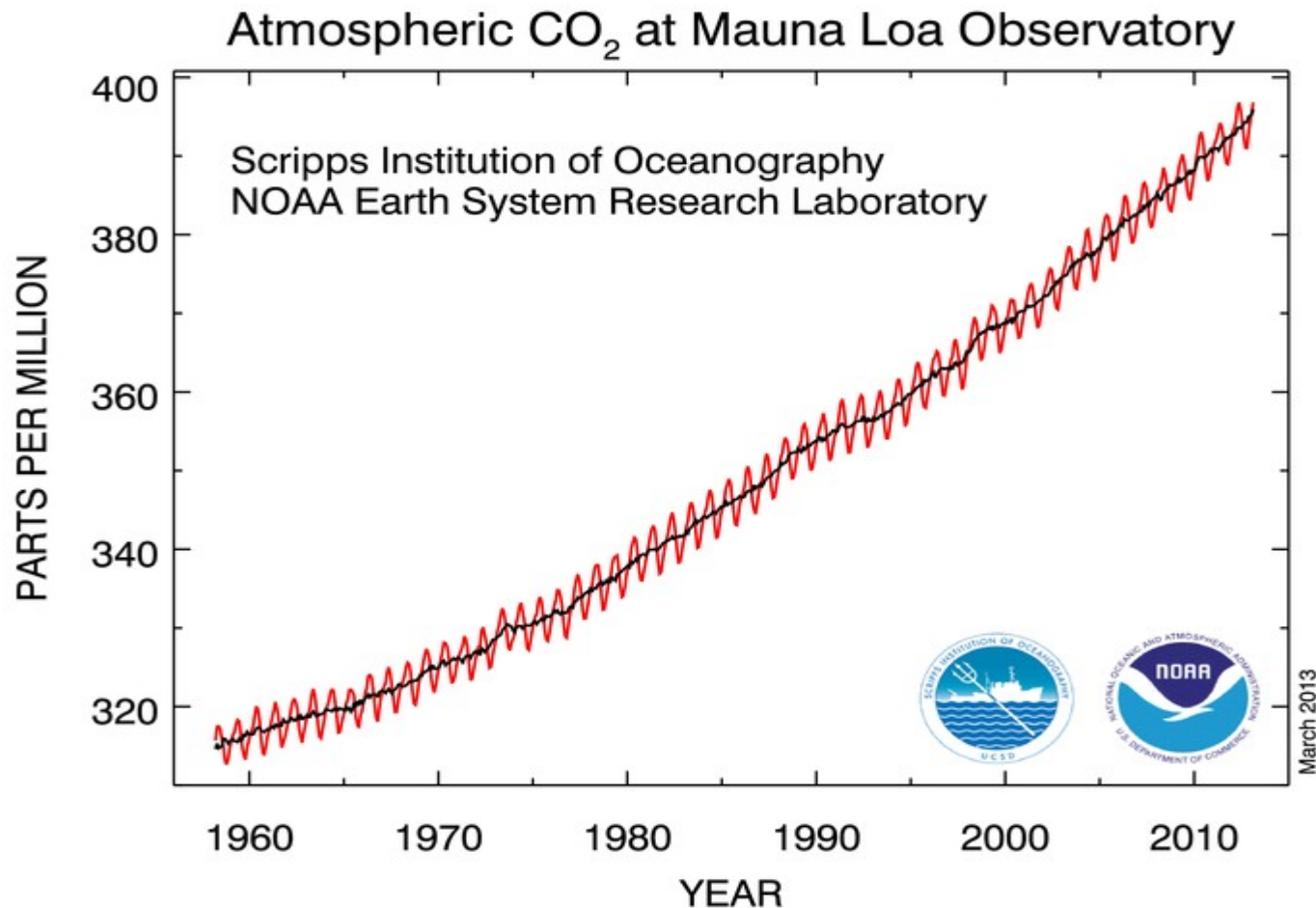
Som løsning for klimaproblemet kaster industrien sig over skovene, fordi træfyring kan *erstatte fossile brændsler* og EU's politikere giver dem CO2-kvoter for dette!

Og der spås rigelige *træreserver*.

Men CO2-problemet er ikke et ressource- men et affaldsproblem. *Emissionskurven* skal knækkes nu!

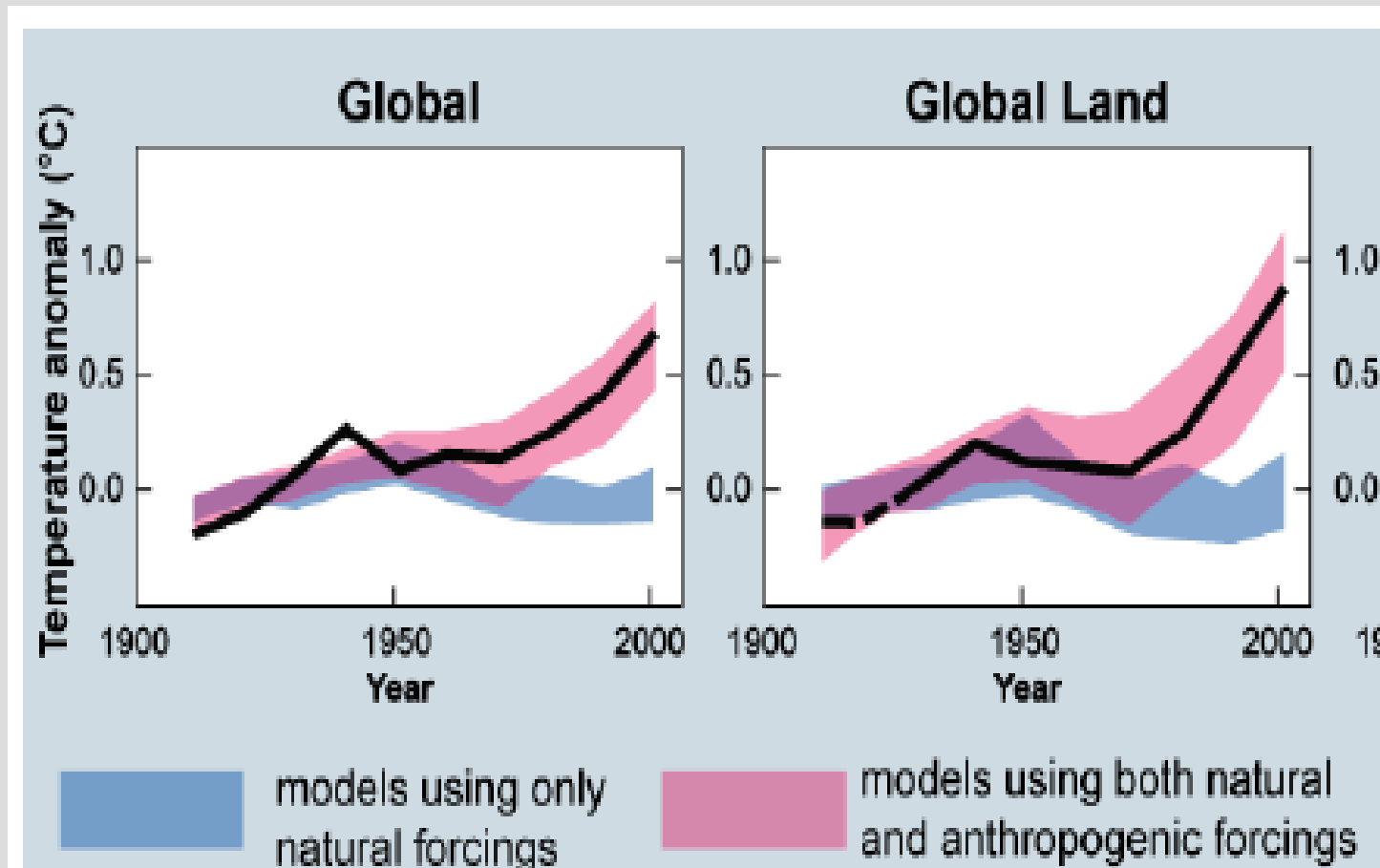
Global opvarmning (1)

CO₂-opsving målt i Hawaii observatorium 1958 - 2012

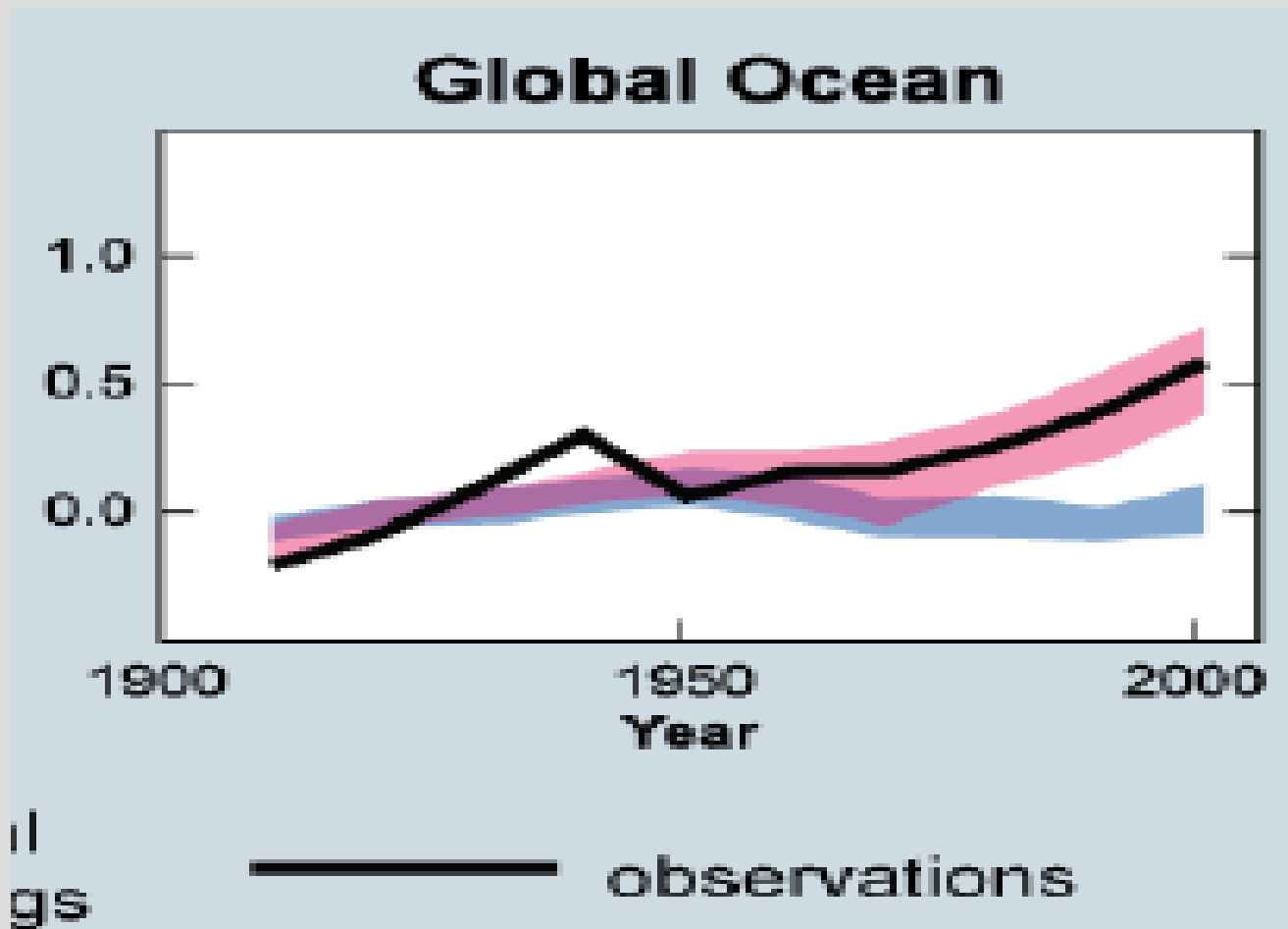

Global opvarmning (2): Den stiger p.g.a. menneskeskabt påvirkning, især over land

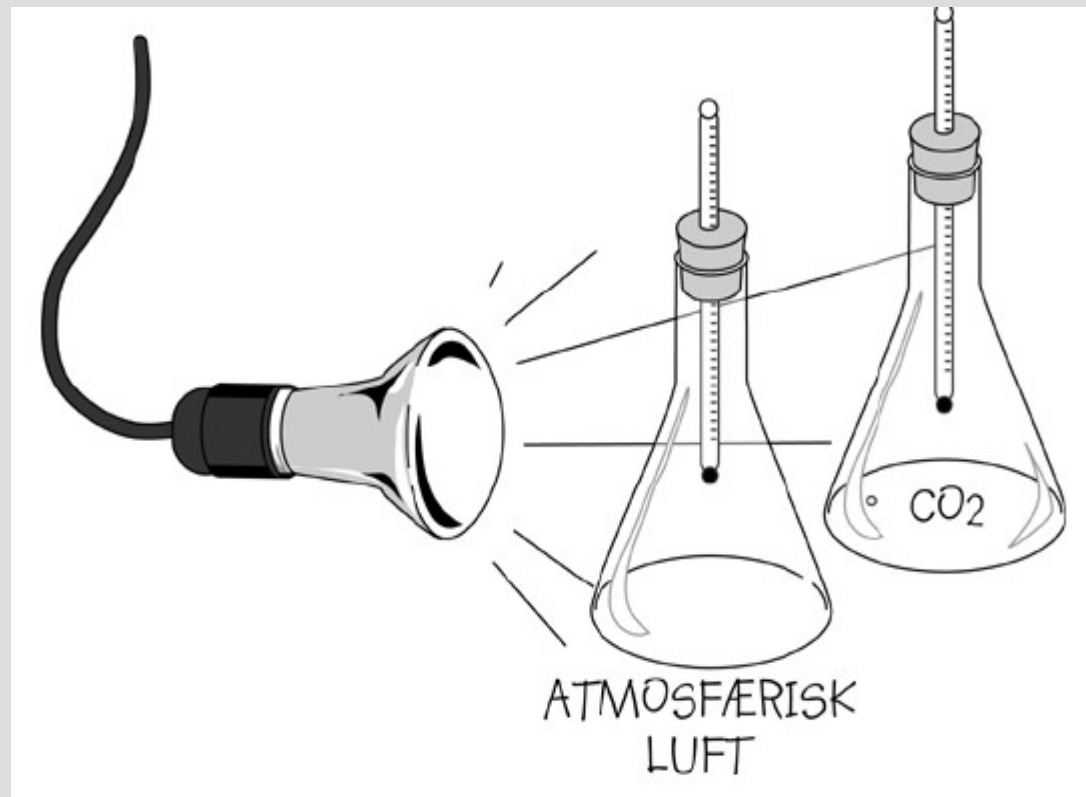
[IPCC 2007] (U.S. EPA 2009, note)

Global opvarmning (3): Oceanerne opvarmes også via menneskeskabte påvirkninger

Quiz: Hvad giver opvarming i kolben til højre? Lysstråler som her - eller spildvarme fra en OH-projektør nedefra?

Og nu en tiltrængt...

PAUSE

3. Grøn vækst – hvad er meningen?

'GRØN VÆKST'

taler for muligheden af at skaffe

'GULD & GRØNNE SKOVE',

blot uden den skeptiske holdning i det sidste udtryk. Dette opsummerer tidligere tiders dårlige erfaringer med kapitalistisk rovdrift. Næsten som i bibelens afsky mod 'dansen om guldkalven'.

'Grøn vækst' signalerer derimod mutationen til en kapitalistisk-økologisk modernisering der skulle skabe win-win situationer **både** monetært **og** stofligt.

3. Guldets eller grønne skoves vækst?

**2010: VKR-regeringens klima- og energiminister
Lykke Friis**

**meldte ud at omstillingen af
de store kraftværker i Danmark til *træfyring***

**resulterer i en
CO₂-reduktion**

**på 2-3 millioner tons om året
= 2-3 millioner CO₂-kvoter**

**2011: R-S-SF + kommunerne kører videre med
dette fup-nummer
som hjørnesteen i deres klimaplaner !**

3. Grønne skove ofres for væksten (1)

På valgdagen den 15.9.2011 udkom et overset dokument:

Det videnskabelige komitée under *Det Europæiske Miljøagentur* offentliggør en 'OPINION'.

Her advarer ansvarlige videnskabsfolk om, at en stærk stigning i træafbrænding vil give en betydelige *ekstra-emission* af CO₂!

3. Grønne skove ofres for væksten (2)

4.november 2011: *Greenpeace Canada* offentliggør en veldokumenteret rapport ”Fuelling a BioMess. *Why burning trees for energy will harm people, the climate and forests.*

25.november 2011: Tænkjetanken *CONCITO* opsummerer kritisk forskning og spørger: *Reducerer brug af biomasse atmosfærens indhold af CO2?*

Svaret: Nej, indtil år 2050 kan udledningen *fordobles*, idet (billigt) opkøbte CO2-kvoter kan bruges af andre som deres ret til at forurene.

3. Grønne skove ofres for væksten (3)

25.11.2011: *POLITIKEN* slår CONCITO-rapporten stort op med artikel på forsiden:
NÅR TRÆ ER MERE SORT END KUL.

25.11.2011: Klima-, energi- og bygningsminister *Martin Lidegaard* starter forhandlinger om *ENERGIFORLIGET.*

25.11.2011: *Fem professorer* fra det tidligere KVL bandlyser CONCITO-rapporten og påstår at den er fejlagtig.

15.12.2011: det fremgår af en *fælles pressemeddelelse* af professorerne og CONCITO, at der ikke er påvist fejl, men de har forskellige vurderinger.

3. Grønne skove ofres for væksten (4)

Under forhandlingerne lykkes det (for bl.a. EL) at få afsat nogle millioner i 2013/14 til

undersøgelser af effekterne af kraftværkernes omstilling til træpiller med henblik på klimaet.

CONCITO bemærker efter indgåelsen af forliget, at det virker noget omvendt, at man først undersøger effekterne bagefter.

Og at der er fare for, at Danmarks anseelse lider et alvorligt knæk, når/hvis det bliver klart, at effekten i forbindelse med EU's kvotehandel er direkte skadelig for klimaet!

Konklusion: Hvem tør afsløre den klima-kreative bogføring?

Om ikke andet må man konkludere, at Danmarks og især de store byers klimaplaner lider et alvorligt knæk, når/hvis rigsrevisionen eller andre instanser en skønne dag måtte påtale, at der ikke var grundlag for at indsætte tallene for hele den fortrængte fossile brændsels CO2-emission

som

klimagevinst i reduktions-forpligtelserne.

Men: hvem vil være fædrelands-forræder?

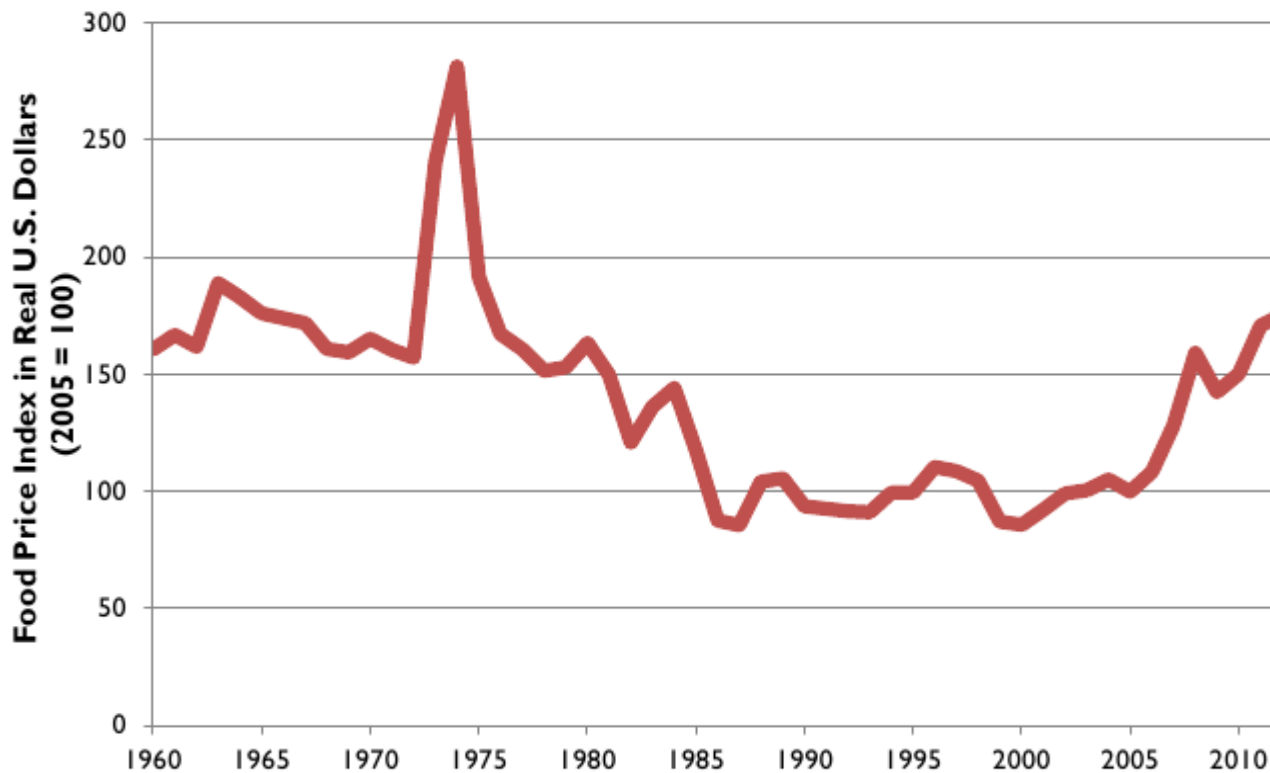
Når det nu lige er lykkedes at bilde folk ind, at træfyring er en del af det grønne vækst-mantra.

Og nu den tiltrængte...

dybe vejrtrækning

4. Fødevarerkrisen, befolkning og fattigdom

Figure 1. | **World Food Prices, 1960–2012**

© Worldwatch

Source: World Bank

WWI om fødevareproduktion og befolkningstilvækst

Realpriserne for fødevarer
faldt mellem 1960 og 1999 (undtagen i 1974)

årligt med 0.6 procent.

”Denne vedholdende prissænkning kunne tilskrives landmændenes succes med at holde deres afgrøde-udbytte på forkant af den stigende Verdens-efterspørgsel.”

[+]

Fra 1961 til 2010 VOKSEDE PER CAPITA PRODUKTIONEN AF
FØDEVARER med 49 procent,

selvom VERDENS BEFOLKNINGSTAL i samme periode
øgedes

med 3.8 milliarder eller 122.9 procent.

=> ”Fremskridt i planteavl og udvidede landbrugsarealer
bidrog hertil ...

idet landbruget fra 1961 til 2010 kultiverede
yderligere 434 millioner hektar” (næsten 100 x Danmarks areal).

Prisstigningernes konsekvenser

Om konsekvenserne af prisstigningerne siden år 2000 skriver World Watch Institute:

”Kornprisernes høje udsving kan have ødelæggende konsekvenser for Verdens fattige.

Verdens fødevarerpriser nåede toppunktet i 2011

p.g.a. en stigning

mellem juni 2010 og april 2011

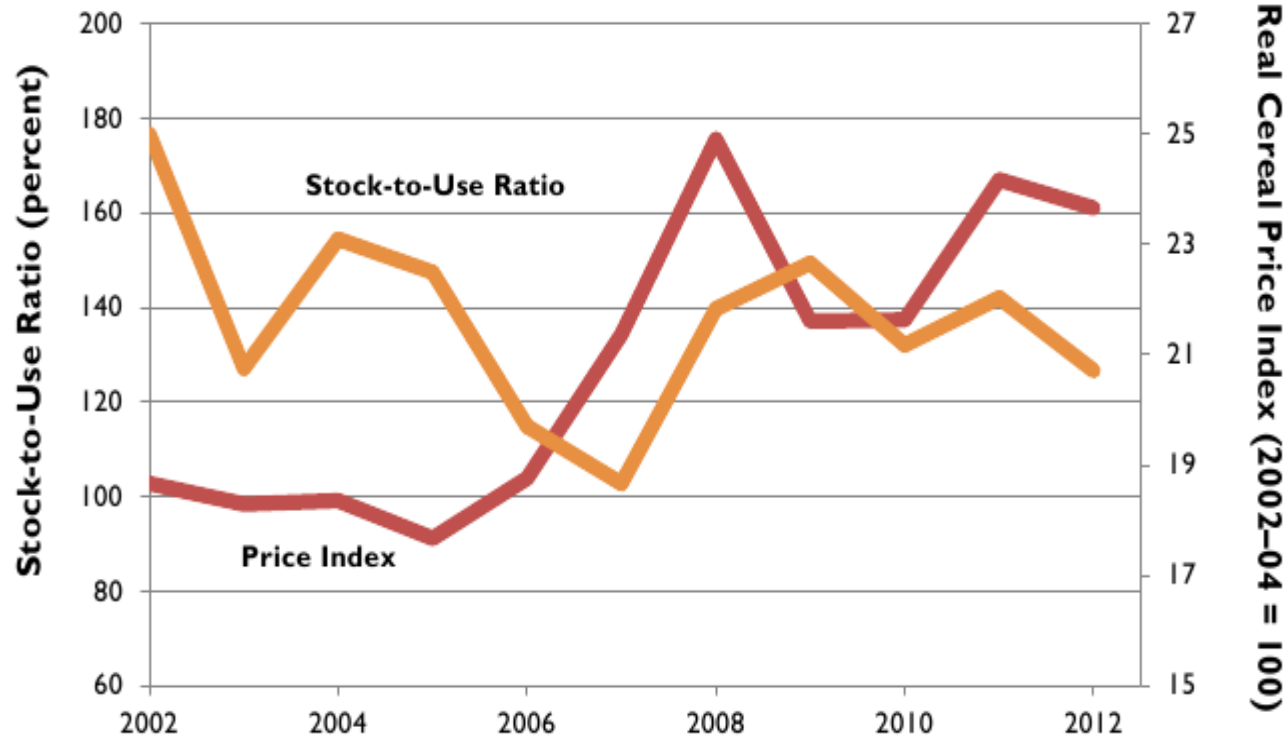
på 57.9 procent i de globale KORNPRISER - og dette *tvang 44 millioner mennesker ud i ekstrem fattigdom*

(under US\$ 1.25 pr. dag).

Høje kornpriser kan reducere realindkomsten og øge indkomst usikkerheden, og er forbundet med *øget fejlernæring* ('Vital Signs').

Kornpriser og lageroverskuddet 2002-12

Figure 5. | **World Cereal Prices and Stock-to-Use Ratio, 2002-12**

© Worldwatch Institute

Source: FAO

WWIs forklaring på udsalget i 00'erne

”Lavpunktet i de samlede lagre omkring 2007/8..kan føres tilbage på såvel

omlægningen af majsanvendelse til biobrændsler som usædvanlige indkomstforøgelser i Kina og Indien, som afstedkom en væsentlig stigning i efterspørgselen efter kød og majsbaserede fødevarer (jf. figur 5).

[+]

Prisstigninger på energi og gødning pressede fødevarepriserne ligeledes op ved at forøge omkostningerne for produktion, forarbejdning, transport og opbevaring.

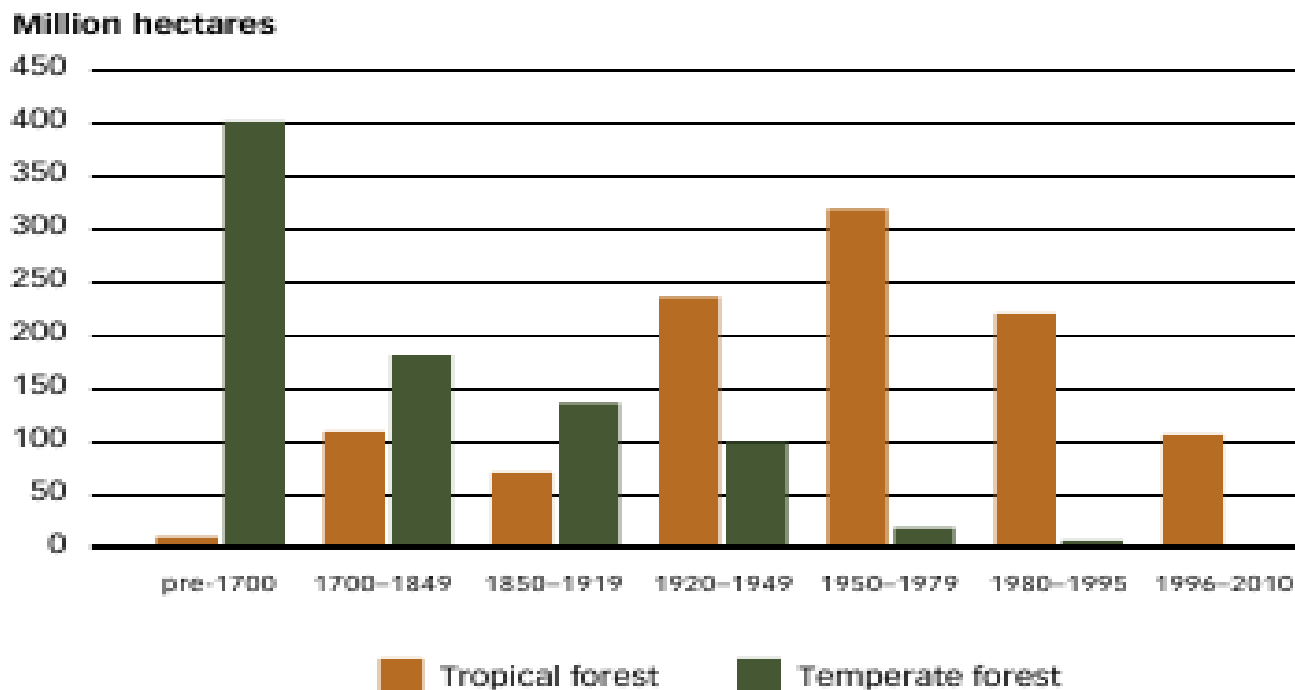
Ifølge Verdensbanken...

var gennemsnitsprisen på energi mellem år 2000 og 2012 i alt 183.6 procent højere end prisen mellem 1990 og 1999.

Gennemsnitsprisen på kunstgødning steg i samme periode med 104.8 procent .”

Hvor kom de nye landbrugsarealer fra: afskovning

Figure 2: Estimated deforestation, by type of forest and time period

Source: Estimates based on Williams, 2002; FAO, 2010b.

Tropisk afskovning – en tragedie

Tabslisten er lang:

* Jordens frugtbarhed kan ofte ikke genoprettes
(laterit-jord)

* bio-diversiteten reduceres drastisk,
d.v.s. mange livsformer ødelægges

* menneskers ophold og muligheder for livets
opretholdelse fjernes

* røgen bidrager til global opvarmning
dels via drivhuseffekten, dels
via formindsket refleksion af sollys ved polerne
(albedo)

Ved genbeplantning: undgå monokulturer !

I såvel skovbrug som i landbrug
truer udvidelse af monokulturer,
der ikke i længden er bæredygtige.

Derfor kæmper mange befolkninger mod plantager
f.eks. af eukalyptus
("Plantager er ikke skove").

Også i landbruget er det værd
ikke at satse så meget på stordrift, men snarere på
samdrift
(economies of scope i stedet for economies of scale)

Behøver biobrændsler at gå ud over fødevarerproduktionen?

Ikke ifølge økologen *Barry Commoner 1980*:

Ved etanolproduktionen hentes

Kulstof [C] ud af planterne;

Ved valget af afgrøderne kunne man satse på afgrøder der indeholder

mere kulstof i forhold til kvælstof [N]

(næringsværdi: proteiner). Så ville man kun

fjerne overskuddet af C

og bibeholde værdien af N.

+ Værdifuldt *foder* kan indvindes inden for et døgn (samdriftsfordel ved animalske besætninger) n

Men: hvilke kriterier følger produktionsplanerne?

Commoner var i sit responsum til et us-kongresudvalg i 1980 klar over, at der var en samfundsmæssig barriere:

Valget af afgrøderne sker ikke ud fra almenvellet, men efter PRIVATE, d.v.s. fra almenvellet løsrevne kriterier.

Omkring 30 år senere lider diskussionen stadigvæk under denne modsætning mellem almene og private interesser.

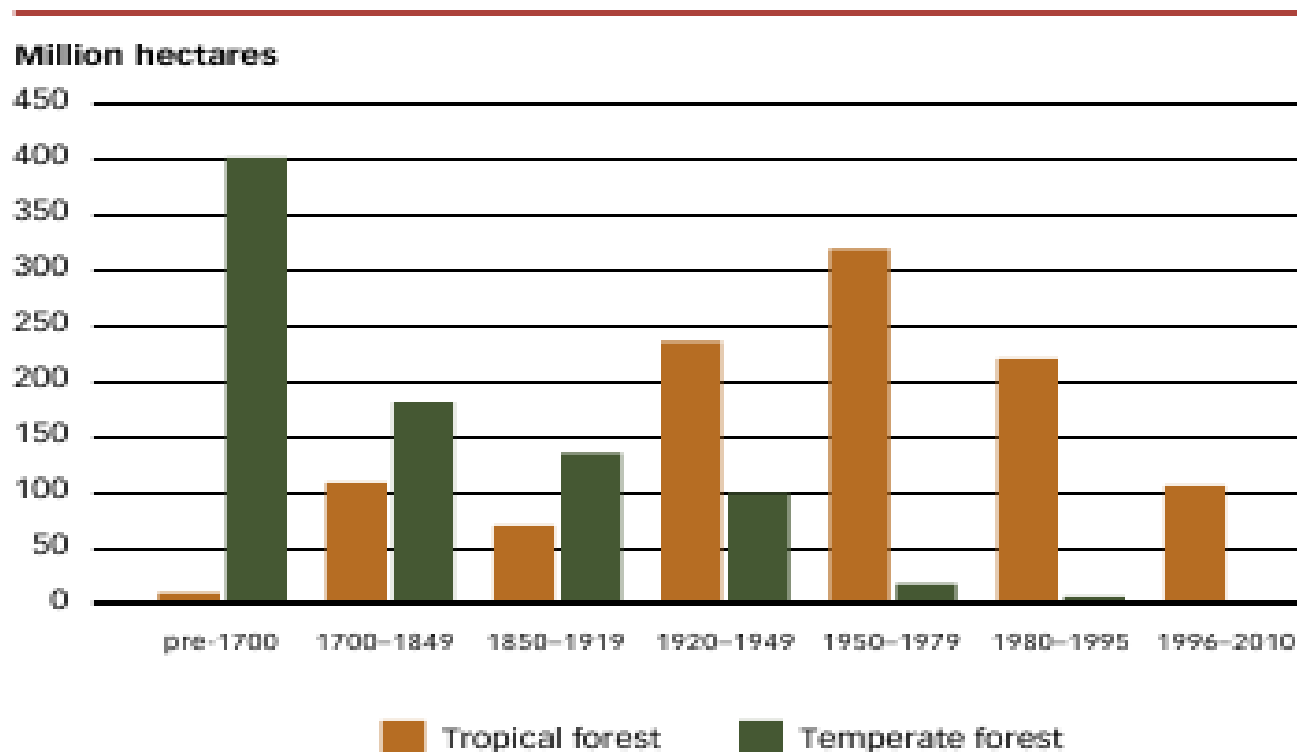
Derved skabes 'madbenzin'-katastrofen.

Og nu til de lange linjer i historien

global ulighed over tid

Afskovningens historik i troperne: 1920 - 2010

Figure 2: Estimated deforestation, by type of forest and time period

Source: Estimates based on Williams, 2002; FAO, 2010b.

Moderne afskovning i troperne kommer **EFTER** kolonialismen

Den politiske kolonialisme sluttede med
1. Verdenskrig.

Mange naturlige råvarer ('kolonialvarer') som leveredes til centrene blev erstattet gennem *syntetiske produkter*.

Neo-kolonialismen går efter *land- og skovbrugsprodukter*:

=> *Land-grabbing* (opkøb af arealer i troperne)
+ *billige leverancer af landbrugsafgrøder og træprodukter* (herunder træpiller til vores 'grønne ovne')

BLIVENDE MEN EFTER KOLONIALE OVERGREB

CENTRENES kapitalistiske *INDUSTRIALISERING*

HAR IKKE KUN FORVOLDT
EN KLIMAGÆLD (CO₂ holdes i atmosfæren i
århundreder),
MEN OGSÅ PROBLEMET MED
BEFOLKNINGSTALLET I RESTEN AF
VERDEN

BEFOLKNING OG 'ERHVERVSLIVET'

DA DER I STOR STIL VAR BUD EFTER
TROPERNES 'KOLONIALVARER',
FORØGEDES BEFOLKNINGSTALLET på deres
PRODUKTIONSSTEDER VOLDSOMT.

Demografen Nathan Keyfitz har beregnet, at
ca. 1 milliard mennesker
kom ekstra til i troperne under kolonialismen.
Denne ekstra-befolkning blev efterfølgende (siden
1920'erne) ikke mere udbyttet, men 'irrelevant',
som han skrev i 1967.

U-landene frataget deres overskud

Som Barry Commoner skrev i 1990 i sit sidste hovedværk 'MAKING PEACE WITH THE PLANET' (kapitel 7 om befolkning og fattigdom): Der blev af kolonialmagterne ikke kun lagt grobund til en voldsom overbefolkning.

Hvad der måtte være af økonomisk overskud blev som bekendt bortført .

Overskuddet blev så i centrene brugt

til at forbedre levestandarden og derved sænke deres fødselsrater.

Commoner kalder dette for 'demografisk parasitisme'.

5. Resultat: Global ulighed og kaos i verdens-systemet

Justice for Realists 11

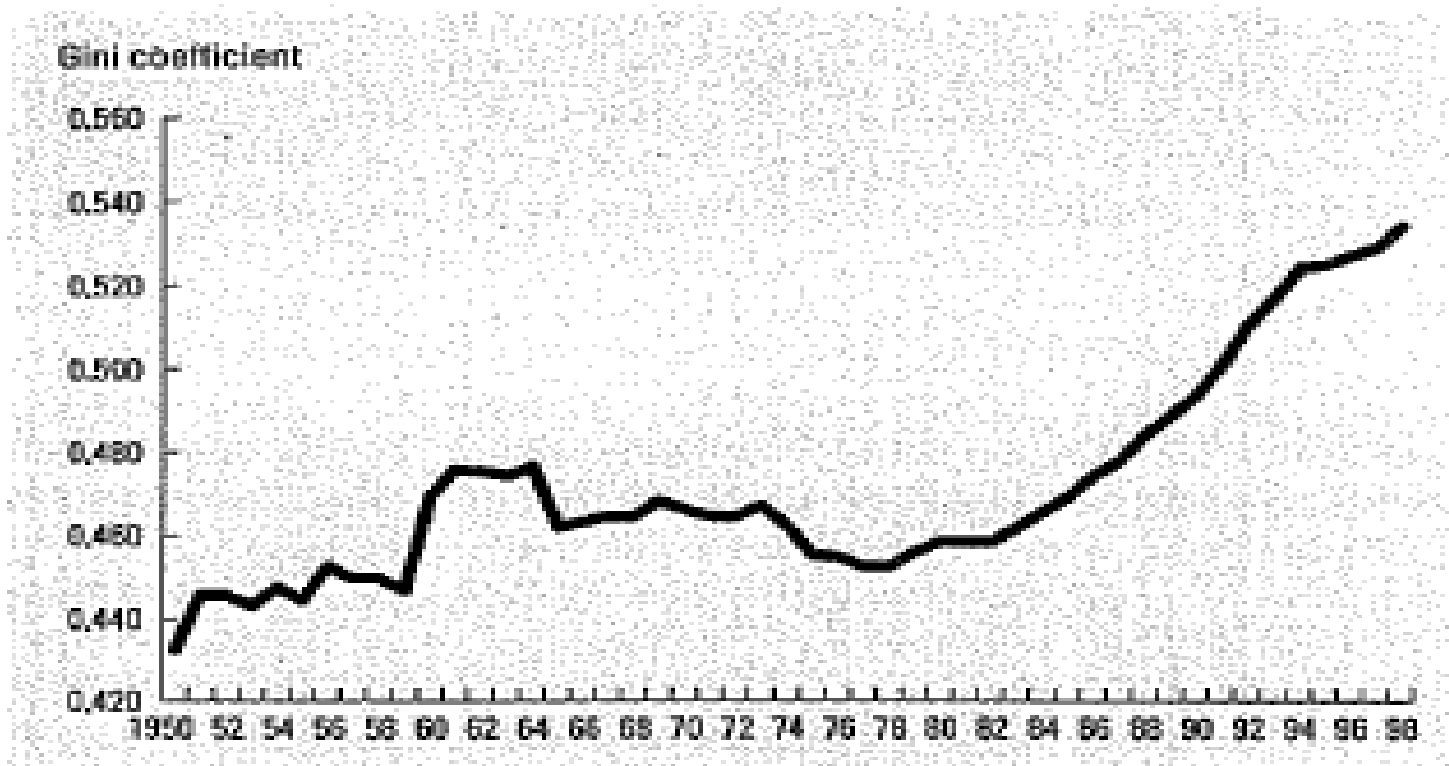

Figure 1.1 Unweighted international inequality by Gini coefficients (1950–98). Gini coefficients are a way of measuring inequality within a society. Especially since the mid-1980s, inequality among the countries of the world, measured by the relationship between their *per capita* incomes, has sharply increased. Source: Milanovic 2002: 27.

Ulighed mellem landene med befolkningstal

Justice for Realists 13

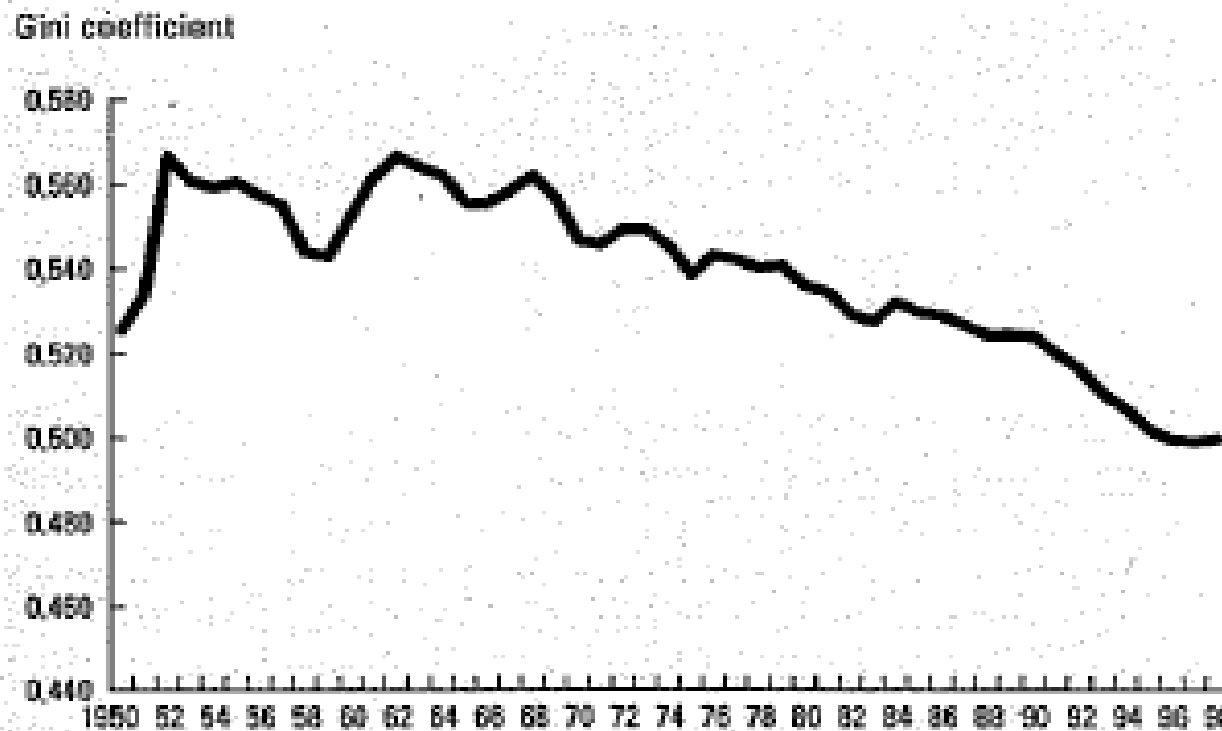

Figure 1.2 International inequality by Gini coefficients, weighted according to size of population (1950–98). Such weighting shows a ~~marked rise~~ in international inequality since the 1970s. Source: Milanovic 2002: 69. *fall*

Kina slår igennem

Forskellen mellem de to kurver over Gini-
(omfordelings-)koefficienten
skyldes især *Kinas udvikling*:

Her kom der indkomstforøgelse,
men ikke på den polariserede måde, som
neoliberalismen har affødt siden 1980
(1.billede med landene som enheder).

Sådan set, har den *knækket kurven over stigende
indkomstulighed* i Verden som helhed.

Men: Verden er ingen helhed

Talen om to poler i Verden

(hhv. rige og fattige lande, i-lande og u-lande, eller
Nord og Syd)
er misvisende:

I Kyotoprocessen førte den til lammelse, når USA
henviste til at opadstræbende u-lande også skulle
forpligte sig til CO2-reduktioner._

Er Kina et u-land?

Derimod har Verdens-system analysen (I. Wallerstein
m.fl.) set den moderne Verden som inddelt i tre
'blokke': centre (for akkumulationen), periferien;
og semi-periferien som mellemed.

Verden er heller ikke stillestående

Det moderne verdenssystem startede ifølge Wallerstein m.fl. med europæernes ekspansion i 'den ny verden', d.v.s. omkring år 1500.

[Kina havde dengang allerede i 80 år destrueret sin kæmpeflåde der var kommet langt omkring=>1421].

Sådanne verdenssystemer er HISTORISKE størrelser:

Ligesom de er begyndt, går de også til grunde.

Wallerstein påstår at denne proces er godt undervejs, vi er i en fase af 'systemisk kaos'.

Her gælder de gamle procesregler ikke mere så striks.

Historien har sine overraskelser...

6. Strategi i et øko-socialistisk perspektiv (1)

Under verdenssystemisk kaos er handlefriheden øget. Små hændelser kan have store virkninger. Dermed er hver enkelt forpligtet til at tænke sig godt om.

Hvordan har vi været optaget af de statssocialistiske eksperimenter?

Har vi forstået, hvordan de blev drevet ind i deres
GRÆNSER FOR VÆKST?

Kan vi forestille os en socialisme, der har lært heraf og går efter en bæredygtig sammenhæng mellem befolkningernes behov og naturens ressourcer?

Under den reelt eksisterende kapitalisme: Globalt mismatch mellem behov og ressourcer

- **Levnedsmidlerne** når ikke antallet af munde, der skal mættes;

=>> kortslutning: **det er de fattiges egen skyld!**

- **Olie, naturgas, uran og kul** strækker *ikke* til alles behov;

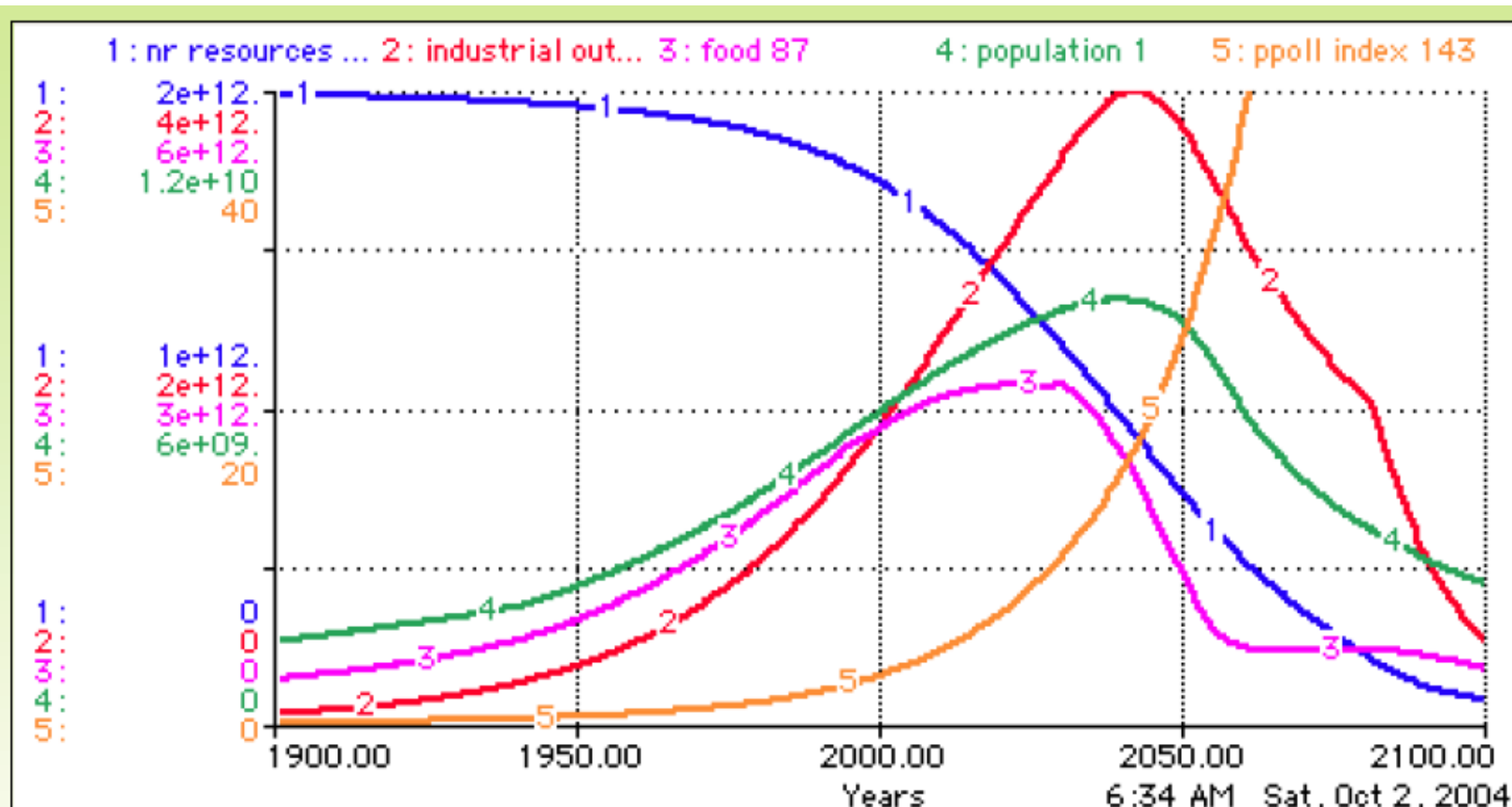
=>> kortslutning:

**Vi sikrer os DERES ressourcer med vold og magt
- i stedet for planmæssigt at forbedre
vores brug af naturressourcer i det hele taget**

- **Hvordan forklares disse ubekvemme kendsgerninger?**

Har 'vi' overskredet de **globale Grænser for Vækst**,
som Club of Rome påpegede i 1972(MIT-verdensmodel)?

...så kun *forureningen* bliver ved med at vokse (= den lyse kurve 5)_n

Source: Limits to Growth - the 30-Year Update

6. Strategi i et øko-socialistisk perspektiv (2)

Bogen 'Grænser for vækst' var en provokation i 1972, baseret på en computer-model af en opdelt Verden som fysisk helhed.

I mellemtiden er hele Verden blevet generobret af kapitalisme pur i form af et verdensmarked med neoliberale friheder.

Dermed er spørgsmålet:
er vi globalt ved at løbe ind i øko-sociale grænser for KAPTIAL-AKKUMULATIONEN?

Akkumulations-stop!

Det som Grænser for Vækst med rette påpegede, var at der kunne ske et globalt kollaps i Verdensøkonomien og -samfundet, hvis den

rate-konstante vækst

(renters rente eller eksponentiel vækst)

fortsatte og de fysiske ressourcer var begrænsede.

Ingen ved imidlertid, *hvordan omstillignen* til et nul-vækst-samfund skal foregå.

Fra marxistisk hold kan målet med det begribes som det, at skulle *stoppe akkumulationen – i det mindste af visse kapitalfraktioner* (de 'sorte').

SKRIDTFØLGE FRA ØKO-KAPTIALISME TIL ØKO-SOCIALISME

I grove omrids kan vi skelne mellem tre skridt:

1. Uddybe energi-omstillingen
i grøn og bæredygtig retning
(uden a-kraft og fossile brændsler,
dog med naturgas-biogas m.v.)
2. Forsvare arbejdskraftens værdi + borgernes
rettigheder i omstillingen
3. gå i retning af den store omstilling
til øko-socialismen

Økosocialisme i Grobund

Vi har prøvet at organisere en diskussion mellem tilhængerne af en mulig løsning *INDEN FOR kapitalismen* (ligevægtsøkonomi osv.); og dem der påpeger nødvendigheden af at transformere systemet, inden vi kan gøre os håb om reelle og ikke kun symbolske løsninger. Diskussionen går imidlertid meget trægt. Men vi fortsætter med det til efteråret med fokus på en ny international klimapolitik. (Tirsdage fra 24.9. til 8.10. + offentligt møde den 22.10. med Steen Gade + foredragsholderne)

Afsluttende

Frit efter Gramsci :

pessimisme i teori
og
optimisme i praksis!